

Výtvarný ateliér v muzeu, výtvarný umělec v roli animátora, vícedenní a pobytové ateliéry

-

Příklady ze zahraničí i z českých galerií a muzeí

Jiří Langer, 409547

LS 2012/13

KVV PDF MUNI

Výtvarný ateliér v muzeu

- Mluvíme-li o výtvarném ateliéru v muzeu, mělo by jít o prostor, ve kterém se dají uskutečňovat tvůrčí programy reagující na výstavy, animace, workshopy, přednášky, diskuze či sezení s umělci
- Tento prostor by měl být dostatečně zařízený a to jak z hlediska pomůcek a místa pro tvůrčí počiny, tak by měl mít podloží kvalitních lektorů nebo umělců-lektorů
- Spolupráce takového prostoru se studenty vysokých škol a mladých učitelů může dopomoci s neustálému rozvoji a progresi institucionálního vzdělání a jeho přijímání širší veřejností
- Určitě by se neměla opomenout zpětná vazba, tedy zhodnocování a případné využití získaných poznatků, jak ve prospěch rozvoje galerijní a muzejní pedagogiky, tak ve prospěch návštěvníků a jejich návratu do instituce

GASK – ateliér a lektorské centrum

- Lektorské centrum Galerie Středočeského kraje v Kutné hoře vzniklo v roce 2009 a od počátku navazuje na myšlenkovou a programovou nabídku galerie
- GASK se snaží svou činností podněcovat veřejnost, aby výtvarné umění vnímala jako přirozenou součást svého života a chápala podobné instituce jako otevřené místo pro sebevyjádření a setkávání
- Spolupracuje s Katedrou výtvarné výchovy Pedagogické fakulty Univerzity Palackého v Olomouci a v praktické i teoretické rovině se zaměřuje na mezigenerační programy
- Ve spolupráci s FHS Univerzity Karlovy nabízí lektorské centrum úvod do latinské a řecké literatury, řeč symbolů antického a středověkého umění

GASK – ateliér a lektorské centrum

- V současnosti GASK startuje projekt „Umění spojení“, jež si hledá cestu k místní komunitě, zprostředkovává dialog mezi lidmi a to i se zdravotním, sociálním či jiným znevýhodněním
- O tvořivý ateliér se zařídila skupina umělců
 - vnější kresebnou historicko-uměleckou osu vytvořili dva umělci, kteří byli již několikrát nominovanými finalisty na cenu Jindřicha Chalupického, David Böhm a Jiří Franta
 - tvořivý ateliér potom zařídilo velké podloží lektorů, umělců a dobrovolníků, jmenovitě například Hynek Alt či samotný ředitel lektorského centra Ondřej Horák

GASK – tvořivý ateliér

GASK – dětský koutek

- Odborní lektori připravují na každý víkendový den odlišný program s výtvarnými aktivitami, děti mají více možností, jak se v koutku zabavit
- Autorka, umělkyně Eva Koťátková, ho koncipovala jako inspirativní prostor, sama se nepochybně inspirovala hornickou tradicí Kutné Hory
- Dětský koutek je určen dětem od 2 do 10 let
- O víkendech je pro ně připraven aktivní program, zaměřený na snadné zvládnutí výtvarných, dramatických nebo hudebních námětů a technik¹

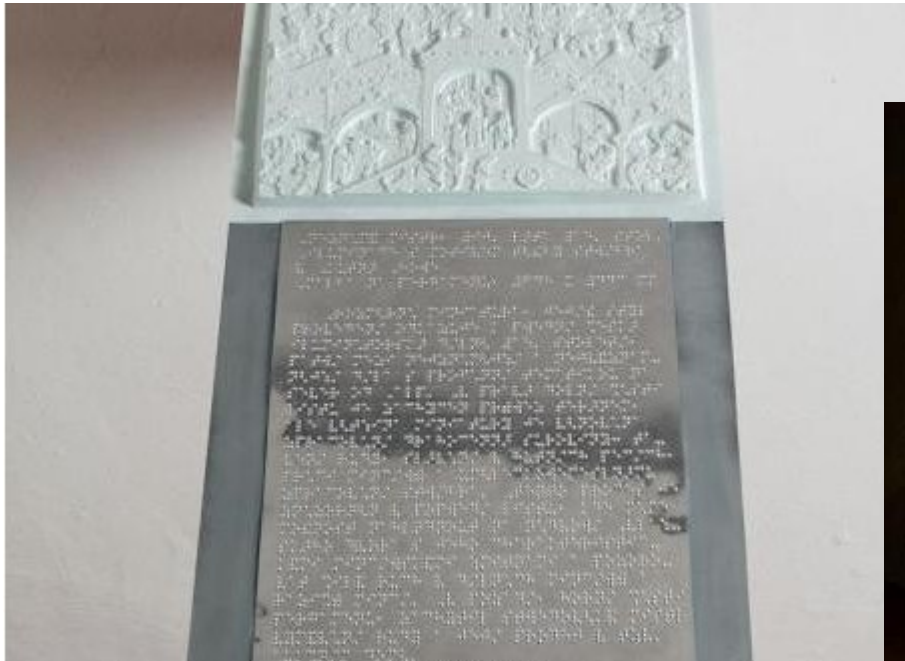
Výtvarné dílny GASK

- Výtvarná dílna gotické malby s Luděkem Rathouským

Výtvarné dílny GASK

- Obrazy pro nevidomé

GASK – dětský koutek

GHMP – výtvarný ateliér

- Všechny stěžejní edukační aktivity Galerie hlavního města Prahy pro školy, děti, rodiny, dospělé, znevýhodněné, seniory i členy Klubu přátel GHMP probíhají nejen přímo v expozicích, ale i ve výtvarném ateliéru GHM
- Zájemci si zde mohou vyzkoušet tradiční i netradiční výtvarné techniky z oblasti kresby, malby, prostorové tvorby, experimentální fotografie, intermediální, akční a konceptuální tvorby
- Ateliér je umístěn v Domě U Zlatého prstenu
- Stěžejní aktivitou v ateliéru je výtvarný kroužek, pravidelný cyklus tvůrčích dílen pro všechny věkové kategorie
- K výtvarným akcím zde využívají tradiční i netradiční výtvarný materiál, který se dá použít alternativně a nápaditě - často jde o přebytečný, nevyužitelný, poškozený nebo i odpadní materiál
- O funkčnost a programy se stará převážně lektorka Lucie Haškovcová

GHMP – výtvarný ateliér

Tate modern – Open Studio and Clore Learning Centre

- Open Studio je program zprostředkující umělci vytvořené participativní prostředí, do nějž zvou na průzkum a improvizaci, a které podporuje procesy založené na učení
- Navržený je tak, aby dal skupinám příležitost zapojit se s nápady do samotného prostředí galerie a pracuje s médii, která se týkají témat současných volných grafických a uměleckých projevů v Tate Modern gallery
- Open Studio je otevřené všem účastníkům a jde o dobře vedené prostředí, které nabízí nejen vzdělání, ale i hodnotné příležitosti, zkušenosti, také individuální a skupinové učení
- Je vyvinuto na bázi průběžných poznatků z praxe již od počátečních let své existence, díky čemuž lépe a lépe podporuje u dítěte osobní a individuální vzdělání přes otevřené tvůrčí možnosti

Tate modern – Open Studio and Clore Learning Centre

Výtvarný umělec v roli animátora

- Není to úplně zvykem, že sami umělci vystupují v galerii na postu animátora
- Umělci buď pořádají komentované prohlídky či participují na projektech, workshopech, sympóziích, atd.
- Větší důraz je kladen na tvorbu samotných vzdělávacích-tvořivých center a v tomto směru již samotná spolupráce umělce s institucí je na tom o mnoho lépe (příkladem již zmíněná GASK: Eva Koťátková - dětský koutek, Jiří Franta a David Böhm – tvořivý ateliér)

Svatopluk Klimeš

- vizuální umělec využívající a přizpůsobující si médium kresby, malby a fotografie, se pohybuje mezi žánry, dobovými tendencemi, klasickými i netradičními technologiemi
- Zpracovávaná témata mají reálné kořeny, pevné obrysy a potenciál podmíněný intelektuální úrovní i empatií diváka
- Jako lektor a animátor působil v projektech:
 - Porta Bohemica v Řehlovicích
 - Nová media - Cheb 2000, 2003
 - Lektor workshopu pro české a německé studenty v projektu Grenzenlos

Svatopluk Klimeš – lektor a animátor

Vícedenní a pobytové ateliéry

- Můžeme zde mluvit o několika typech:
 - o vícedenních pobytech, například workshopech, letních školách či táborech
 - o tematických teoreticko-praktických setkáních spojených s diskuzí o daném tématu či problematice v oboru, povětšinou, ale ne výlučně, s mezinárodní účastí – o sympóziích

GASK 2013 – Letní příměstský tábor

pARTy time

- Tábor pro děti a mládež do 15 let se zájmem o výtvarné umění
- Jedinečný 4-denní výtvarný program - návštěva expozic a depozitáře GASK
- Předmětem je převážně portrét, street art objektová tvorba
- Jeden den povedou zkušení sítotiskaři a autoři mnoha workshopů Kredenc.org
- Pomocí techniky sítotisku budou vytvořena originální trička, plakáty a samolepky

- Program tábora:
 - No. 1 PORTRÉT / frotáž – portrétní busta – šablona – Warhol – video – sprejování garáže – legální zeď
 - No. 2 BOUDNÍK versus POINT / hledání obrazů – rámování prasklin – 3D objekty – Point – veřejný prostor – video
 - No. 3 SÍTOTISK / trička – plakáty – samolepky – pod vedením zkušených sítotiskařů a autorů mnoha workshopů Kredenc.org
 - No. 4 SVĚTLO PRONIKÁ TMOU / Pešánek – dráty – světlo – stopovaná – objekty – tma – hledání – neon. Od 18.00 do 22.00 proběhne vernisáž – party – barbecue

Sochařské sympozium Rožkopov

- Občanské sdružení Open Art již čtvrtým rokem zorganizovalo Sochařské-řezbářské sympozium od 4.–11.8. 2012 v Rožkopově
- Tato akce má snahu přiblížit osobitost a jedinečnost místní krajiny lidem, kteří zde žijí, i návštěvníkům, pro které je charakter Podkrkonoší neznámý či nezvyklý, sochy se včleňují či naopak vymezují vůči svému okolí a dotvářejí tak konkrétní místa
- Účastníci sympozia byly výhradně ženy: MgA. Adéla Bébarová (absolventka AVU v Praze), MgA. Alžběta Kumstátová (absolventka AVU v Praze), MgA. Kristýna Taübelová Ph.D. (nositelka Ceny A. Radoka za scénografii pro rok 2007) a MgA. Radka Jahnová (absolventka VŠUP)
- Do této doby byla převážná většina děl vytvořena sochaři (muži); nabízí se tedy i srovnání, jakým způsobem a s jakou citlivostí se jednotliví tvůrci vypořádali s krajinou
- Již od prvního ročníku konání sympozií v Rožkopově vznikal postupně sochařský „park“ zaměřený na komunikaci s divákem

Sochařské sympozium Rožkopov

Kulturní centrum Řehlovice

- Občanské sdružení bylo založeno v září 1999, se záměrem pořádat Česko-německé kulturní a společenské akce
- Svými aktivitami se chtějí obracet do budoucna na více evropských zemí, i když v první fázi je soustředěna na projekty Česko-německé (oblast bývalých Sudet k tomu přímo vybízí)
- Na prvním místě proto nestojí zájem médií, ten je pouze potěšující
- Většina projektů se soustřeďuje přímo na bývalý poplužní statek pánů z Bělé, který zajišťuje ubytování, stravování, dokonalé zázemí pro kulturu, výtvarné a společenské akce
- Jeho rozlehlý prostor se využívá k výstavám, vernisážím a pro možné setkávání veřejnosti s médii, zúčastněnými umělci a autory
- Vyvrcholením každého sympozia a ostatních akcí, jsou výstavy a slavnostní vernisáže, kterých se může zúčastnit veřejnost a bývají hojně navštěvovány z Čech i zahraničí

Kulturní centrum Řehlovice

Kulturní centrum Řehlovice

Strömungen/Proudění

- Česko-německé symposium, jehož se účastní povětšinou kolem 15ti mladých umělců z České republiky a Německa
- Ti se skrze své práce snaží utužovat současné vztahy mezi zeměmi a popřípadě dle tématu reagovat na vztahy a doby minulé
- Spravuje Riesa efau – Kulturní fórum Dráždany
- Letos proběhne již 15. ročník na téma „*Pokračujeme*“
- Témata posledních třech let byla „...z kola ven...“ „*Zamést pod koberec?*“ a „*Ostrý vítr*“
- Do projektu se může přihlásit prakticky každý, zúčastní se poté každý, kdo projde výběrovým řízením

Strömungen/Proudění

Použité publikace:

- DANIEL, Ladislav. *Umění vidět umění: úvod do interpretace obrazu*. 1. vyd. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2008, 72 s. ISBN 978-80-244-2000-4
- HORÁČEK, Radek. *Galerijní animace a zprostředkování umění: Poslání, možnosti podoby seznamování veřejnosti se soudobým výtvarným uměním prostřednictvím aktivizujících programů na výstavách*. 1. vyd. Brno: CERM, 1998, 139 s. ISBN 80-720-4084-7
- *Mezi viděním a věděním: Between seeing and knowing: sborník kolokvia doktorského studia oboru Výtvarná výchova pořádaného 9.9.2009 na Katedře výtvarné kultury PF UJEP v Ústí nad Labem*. Vyd. 1. Editor Hana Babyrádová. V Ústí nad Labem: Univerzita J.E. Purkyně, 2009, 115 s. ISBN 978-80-7414-152-2

Obrázky a informace dostupné z:

- GASK: Galerie Středočeského kraje. In: [online]. 2010 [cit. 2013-05-08]. Dostupné z: <http://www.gask.cz/lektorske-centrum>
- GHMP: Galerie hlavního města Prahy. In: [online]. 2007 [cit. 2013-05-08]. Dostupné z: <http://ghmp.cz/cs/web/guest/atelier>
- TATE: Tate modern. In: [online]. 2000 [cit. 2013-05-08]. Dostupné z: <http://www.tate.org.uk/visit/tate-modern/kids-and-families>
- Sochařské sympozium Rožkopov. In: [online]. 2009 [cit. 2013-05-08]. Dostupné z: <http://sympozium.open-art.cz/>
- Kulturní centrum Řehlovice. In: [online]. 1999 [cit. 2013-05-08]. Dostupné z: <http://www.kcrehlo.cz/podle-let.html>
- Strömungen: Strömungen/Proudění. In: [online]. 1999 [cit. 2013-05-08]. Dostupné z: www.tschechische-kulturtag.de/